

עלוף לתושבי השמונאים

דבר האצרכת

לשמי השמי

רב איתמר אורבך

ירושלים היתה במוצור קשה וממושך. שנחריב מלך אשור רכז צבא ענק וחנק את בירת ישראל מקדש מלך. חזקיהו מלך יהודה פנה אל ישעיה הנביא ובקש ממנו שיעתיר אל הקב"ה שיציל את עמו ועירו.

בלילה אחד ירד מלאך ה' והכה את מחנה שנחריב. מאה ושמונים אלף חיילים מצבא אשור חוסלו בשערי ירושלים. שנחריב ברח כל עוד רוחו

בו ולא חלפו ימים רבים והשיב את נפשו לאדמתה, אשור האימפריה האזורית הגדולה התרסקה בשערי ירושלים.

ארוע כביר זה מסופר בתנ"ך בשלושה מקומות, בספר מלכים, בספר ישעיה ובספר דברי הימים.

ספר ישעיה מלא בתאורים הערכות, והנחיות העוסקים במשמעויות המורכבות של מוצר שנחריב ותבוסתו. אין ספק שסיפור מפלת שנחריב היה ראוי למקום של כבוד בכותל הזכרון היהודי לדורותיו. והנה המציאות כאילו מכה על פנינו מי יודע ומו שמע סיפור נורא זה? נשאלת השאלה מדוע ארוע כביר זה בתולדות האומה איננו זכור ומיוצב במודעות שלנו. כמו קריעת ים סוף, כמו חציית הירדן, כמו תבוסת סיסרא וצבאו. חכמים נתנו לכך (המשך בדף הבא)

רק גמרנו להחזיר כלי הפסח למקומם עד לפסח הבא, ועדין עם הטעם של קניידעלעך בשפתיים וכבר אנחנו נדרשים לעמוד שתי דקות דומיה לזכרם של אלה שלא זכו לראות ימים יותר טובים ונספו במחנות השמדה. אין באפשרותו של בן אנוש לקלוט או להבין גודל הטרגדיה של השואה; אין באפשרותו לעכל על שישה מיליון נרצחים; מי שלא היה שם, מי שלא ראה את הדברים בעיניו, לא מסוגל לקלוט את גודל הזוועה, ההשפלה, הזעזוע. לכן דרושים הסיפורים האישיים, אלה שגורמים לנו הזדהות. אלה שלוקחים כל אחד מאיתנו לתוך הסיפור ומאלצים אותנו לדמיין בתוך סיטואציה הזו את עצמנו, את סבתנו, את הורינו, את ילדינו. לכל איש יש שם, אבל השואה איננה אסון של שישה מיליון שמות, אלא של עם אחד. עם אחד ויחיד שאין לה אח ורע בהיסטוריה עם מטרה להשמיד אותו מעל פני האדמה.

לכן ישיבת היישוב, נר תמיד, דאגה מיום הקמתה לחנך ולהדריך את תלמידיה להכיר ולראות מקרוב מה היה במחנות השמדה, בליווי רבני הישיבה ונשיא הישיבה הרב אהרון אדלר ובמגוון פעילויות הנערכות בשעות לימוד אינטנסיביות.

בליל סדר פסח ישבנו במסגרת המשפחה המצומצמת, ולקראת ימים אלו מתיישבים כל התושבים כמשפחה מורחבת של יישוב חמונאים לזכור, להיזכר ולחגוג ביחד בטקסים את יום השואה והגבורה, את יום הזיכרון לחללי צה"ל וקרבות פעולות האיבה ולחגיגת יום העצמאות ה-59 של מדינת ישראל ויום הולדת העשרים של היישוב.

בגיליון זה תמצאו קצת נוסטלגיה מהעבר ובואו ניזכר ביחד מה כתבו חברי המערכת בגיליון מס' 1, בין היתר.... " לכולנו יש מה לאומר ובעיקר בנושאים "בוערים" כמו על כבישים, ביקורת, אם כך העיתון ישמש כרמקול, כבמה לנושאים כואבים, שופר לעוסקים בצרכי ציבור באמונה ואולי כלוח קיר לשתקנים שבינינו".

אנחנו מזמינים כמו אז גם היום לשלוח כתבות, וכל מידע חשוב לתושבי היישוב. חברי המערכת מאחלים לכל התושבים יום הולדת שמח.

שרה טאניס

מה בגליון?

- עמ' 2 ספרייה ציבורית
- עמ' 3 הסטוריה של עיתון חשמונאים
- עמ' 4 לא תאמינו
- עמ' 6 אבנים כן בדרך לבית ספרנו, ראיון מרדכי
- עמ' 7 מהו אבהון והאם הוא יסייע לילדיכם?
- עמ' 9 חגיגים מרכזת הקהילה
- עמ' 10 חוויות וסיפורים משיעורי מדעים, מתכון
- עמ' 11 חידון יהודית פרידמן, מזל טוב, ותנחומים
- עמ' 12 שמות הרחובות ביישוב, ספר לעניין
- עמ' 13 האם הרוע קיים?, המפרסם
- עמ' 14 תמונות מההסטוריה
- עמ' 15 מאקדמיה לשון עברית, מה 7 מה כמה

**20
שנה**

ספרייה ציבורית

טלפון: 9765025

שעות פתיחה
 יום א' 17:00 – 20:00
 יום ג' 17:00 – 20:00
 יום ד' 13:00 – 16:00
 יום ה' 19:00 – 22:00
 ניתן לשאול ספרים עד 10 דקות לפני הסגירה.

ביום ראשון, ערב יום הזיכרון, הספרייה תיפתח כרגיל. ביום שלישי, יום העצמאות, הספרייה תהיה סגורה.

בקשה חוזרת...

בבקשה אל תניחו תרומות מחוץ לספרייה. תודה על הרצון הטוב של כל התורמים אבל אשמח לקבל רק ספרים משנת 2000 ובתיאום מראש אתי.

הרשמה לשנת 2007

משפחות שעדיין לא חידשו מנוי לשנת 2007 – מוזמנות לבוא ולהירשם. בחודש מאי (מ-יג' באייר) יפחת תעריף המנוי עוד ויהיה 115 ₪ לכל המשפחה לשאלית ספרים עד סוף דצמבר (140 ₪ לתושבי חוץ). פרטים נוספים אצלי.

להתראות בספרייה, רינת בהר.

עיתון חדשמונאים

saratanis@runbox.com	משלוח כתבות ותגובות
judyfreedman@gmail.com	פרסום ל"המפרסם"
dov@gilor.com	פרסום
cherylss@013.net	ברכות
לשרה טאניס בפקס: 9791428	חומר להקלדה

חברי המערכת: דב גילאור, אתי דביר, ד"ר שרה טאניס, אביגיל כתב אמת, שריל סינגר, יהודית פרידמן.

עריכה: ד"ר שרה טאניס
 חידון: יהודית פרידמן
 גרפיקה ופרסום: דב גילאור
 הבאה לדפוס והפצה: רות בייקר
 פרסים: כל בו כוכבי

אין המערכת אחראית לתוכן העיתון או לתוכן המודעות. תוכן המאמרים באחריות הכותבים. תוכן המודעות באחריות המפרסמים.

המשך מעמוד הראשון

תשובה ברורה בסגנונם המיוחד. ראוי היה חזקיה להיות משיח אולם לא זכה מכיון שלא אמר שירה על מפלת סנחריב. חכמינו מלמדים אותנו שהמציאות גדולה ערכה אולם היא זקוקה למאורות וקולות שיבטאו ויפרסמו את קורותיה. הארוע הגדול והחשוב ביותר בהסטוריה האנושית והיהודית עלול להיזנח ולהישכח אם לא יעמדו הסופרים ויספרוהו, אם לא יעמדו המשוררים וישוררהו. אם לא יעמדו המתפללים המאמינים וינציחוהו. דורו של חזקיה עסק בעניינים חשובים, אולם לא השכיל להבליט ולהנציח את הנפלאות שהתרחשו בשערי ירושלים.

אין ספק שהקמת מדינת ישראל קיומה והתפתחותה הם נס כביר שלא היה כדוגמתו בתולדות באמינו ובתולדות העולם. אדם דתי שמאמין באלוקים מאמת איננו יכול ורשאי להתעלם ממנו וחייב לתת לו ביטוי דתי הולם כחלק מרכזי בהשקפת עולמו הרוחני. תפילות יום העצמאות וחגיגתו הם בעלי משמעות כפולה. הודיה על מה שהושג ומתן תקווה והארה לדורות הבאים, על החסדים שהקב"ה חנן אותנו. בחינת "הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו". להגם כמו לעגם של אומות העולם כלפינו ועיקר טענתם שחלילה נטש הרועה את צאן מרעייתו התנפצו ונמוגו ונתגלו כשקר שאין ולא היו לו רגלים. התנ"ך שב להיות ספר מעין החיים של עמנו.

אין זה סוד שאנשים המכונים דתיים אינם חוגגים את יום העצמאות ומתעלמים ממשמעותה הדתית הרוחנית של הקמת מדינת ישראל קבוץ גלויות וכל הגדולות והנצורות שעשה עמנו הקב"ה בדורות שלנו. לכן הצבור שלנו שזכה וזוכה לעיניים של אמונה חייב לפתח ביתר שאת וביתר עוז את תודעת יום העצמאות במונח הרוחני השלם שלו. ומתוך אמונה שלמה בחסדו כי גבר עלינו נזכה לשלמות הגאולה בבנין בית הבחירה "וירוממהו בקהל עם במושב זקנים יהללוהו"

יום הולדת שמח

20 שנה

ליישוב

חשמונאים

היסטוריה של עיתון חדשמונאים

הביטאון הראשון של רמת מודיעין יצאה לאור בחודש שבת תשמ"ט (ינואר 1989).

מי היו חברי המערכת? משה סבתו ומשה ריבלין, לתיאום הפקה היה אחראי שמעון וייס ולגריפיקה א' אסיאס. הידיעון הופץ בעזרתה של חב' סוויסאיר. בין הכתבות של הגיליון בחרנו אחת מהן להוסיף לגיליון הנוכחי לידיעת התושבים היותר חדשים ולדעת מה הדאגו לתושבים לפני מעל 15 שנה וזו הכתבה של מאיר בן נעים.

עשה לך רב ... מזכיר

מצאתי לנכון לכתוב על שני נושאים אלו עקב חשיבותם הרבה ליישוב. רמת מודיעין כישוב דתי חייבת לעניית דעתי לדאוג לרב ואין זה משנה אם הרב יבוא ממקום אחר אם בתוכנו אין בנמצא. העיקר שיהיה מקובל על רוב התושבים. אין צורך בהרחבה בחשיבות העניין כגורם מאחד, כאוון קשבת, כמתן פיתרון לבעיות שבין אדם לחברו, כמתן שעורי תורה אפילו אחד לשבוע, כמתן תשובות לבעיות המתעוררות אצל כל אחד ואחד מאיתנו מידי יום ביומו. בטוחני כי פני היישוב ישתנו מבחינה חברתית ורוחנית וחושבני שוועד הקהילה חייב

לקבל על עצמו משימה זו. בנושא מזכיר ליישוב, בשיחות עם מתיישבים קיבלתי רושם שכולם מודעים לחשיבות העניין, וקשה לי להבין מדוע עד היום לא פעלנו בנושא זה ברצינות. די אם נביט ביושבים השכנים לנו כדוגמת בית אריה, מכבים, נראה את תנופת הפיתוח, והרבה מתנופה זו חייב היישוב למזכיר. אומנם משרה זו תדרוש מאיתנו

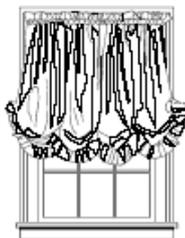
הוצאה כספית, אך בטוחני שהתוצאות שישג מזכיר טוב בהתקשרות עם משרדי ממשלה, מוסדות פרטיים ותורמים למיניהם, יחסכו למתיישבים הוצאות כספיות גדולות ועוגמת נפש שהיא מנת חלקנו היום. מזכיר היישוב (או)

מתנדבים על תקן) שפעלו עד היום בהתנדבות ביצעו את עבודתם בהתאם לזמן ולכישורים שעמדו לרשותם בצורה יפה ומכובדת ובהזדמנות זו ברצוני להודות לכל העמלים בוועדות השונות. אך מי כמונו יודע שכדי להשיג דבר מה יש לעבוד בצורה עקבית ושיטתית ולכן דרוש זמן. ורק מזכיר שזו עבודתו יוכל למלא את המשימה בהצלחה ואי"ה נקצור מירות מעבודתו. לכן יש לדאוג לכינוס המתיישבים באופן מידי ולהגיע להסכמה בנושא זה, טוב מאוחר מאשר אף פעם לא!

וילונות ואור

שירות מהיר - ייעוץ מקצועי

- וילונות ורטיקלים - מוכנים תוך 24 שעות
- וילונות גלילה - מוכנים תוך חצי שעה
- וילונות ונציאנים מעץ
- ייצור ושיווק וילונות בד מעוצבים
- כיסויי מיטה וכריות תואמים לוויילון

מהיצרן לצרכן

אולם תצוגה וחנות המפעל:
התלשטייה 11 א"ת ו'שן
אור יהודה
03-5332775 03-5332174
פקס: 03-5332585
www.glomar.co.il

Super Fast Professional Service

- Vertical and Venetian blinds
- Pleated and Roman shades
- Curtains, partitions and more

Owners are residents of Hashmonaim
הבעלים הם תושבי חשמונאים

DIRECT
from the manufacturer

Showroom and factory:
11 Hata'asiya St., old industrial
zone, Or Yehuda
(03) 533-2775 (03) 533-2174
פקס: 03 5332585
www.glomar.co.il

**לא תאמינו - אבל גם בחשמונאים היו פעם חלוצים!
 כיצד התמודדו המשפחות הראשונות, באילו תנאים הם חיו
 את חייהם? על כך בכתבה שלפניכם:
 שרה טאניס ואביגיל כתב אמת**

קיימנו שיחות עם מספר תושבי היישוב שהגיעו בימיו הראשונים של היישוב, בשנת תשמ"ז (1987) ובמיוחד ממשי' רוטנר. קבלנו הרבה מידע על איך התמודדו המשפחות עם תנאי סביבה מאוד קשים ובעיות הקמת יישוב חדש. קודם כל נציין מי היו המשפחות החלוציות שלנו: אברהם, אלפנט, ארו, בונמו, בן נעים, בן סדון, ברמן, בר טוב, ברנר, ברסימנטוב, גרין, גרינבלום, וייס, וילנר, ווינט, טאוב, יונת, חיים ורבקה כהן, שבתאי וסוזי כהן, אליהו ויעל כהן-גינדי, ליבוביץ, לסינגר, מייזליש, מרילוס, נחמן, נסים, פאולי, פולק, פריש, צוקר, קורח, קיוב, רוזנבלט, רוזנטל, רוטנר, שטרובך, שרוני ותורגימן.

חברת "רמת מודיעים" הייתה בעלת הקרקעות באזור והם החליטו להקים יישוב דתי עם תכונות עירוניות. החברה פנתה בין היתר, למתווך ישראל סובול כדי שיפרסם בין משפחות המעוניינות לעבור לגור ביישוב ומתאימות לדרישות אלו. הוא פנה למספר משפחות דוברות אנגלית מאזור פתח תקווה ורחובות שחיפשו מקום מגורים, מעבר לקו הירוק, עם רצון להגשים אידיאלוגיה בה התחנכו בתנועת הנוער- בני עקיבא ומועונינים לבנות בית פרטי. הוא הביא את המשפחות כדי לגבעה מסויימת באזור, כדי להראות להם היכן יימצאו המגרשים המועדים למכירה. מאותה הגבעה, הם ראו נוף יפה וחשבו ששם נמצאים המגרשים. אבל משרד הביטחון לא אישר להם לבנות על הגבעה שראו. הרוכשים לא התעקשו כי לא ידעו בדיוק איפה הם נמצאים. לאחר הרכישה, חבי' רמת מודיעים הגרילה בין הרוכשים את המגרשים.

כמו כן, הגיעו קבוצות מבני ברק ומראשון לציון. כל קבוצה רצתה לגור בקרבת מקום אחד מהשני. מההתחלה, היישוב הוקם ע"י משפחות ממוגוון עדות עם ישראל וביניהן אשכנזים, ספרדים, תימנים, דוברי אנגלית. כל משפחה קבלה דונם ומהשטח הורידו להם 40% עבור שטח ציבורי: פיתוח של רחובות, גינות, בתי כנסת, **קאונטרי קלאב** (שהופיע בפרסום של חבי' רמת מודיעים ועד היום הזה לא הצלחנו למצוא אותו).

באותה שנה, ראש הממשלה דאז, מר יצחק שמיר, הניח את אבן הפינה של היישוב. משה לסינגר החזיק את המגילה שהכניסו לאבן הפינה. לאחר מיכן, הגיעה לאזור עו"ד פליאה אלבק מטעם מינהל מקרקעי ישראל כדי להגדיר את גבולות היישוב. היא ראתה שבאזור שקיים היום המרכז המסחרי ולמטה הוא איזור נמוך מאוד נמוך, ולכן היא החליטה, להעביר את החלק התחתון לערבים. היא גם לא הסכימה, להעביר שטחים לבניית בתי ספר כי, לפי דעתה, למקום הזה אין תקווה לגדול, ובתוך 5 שנים כבר לא יהיו ילדים פה.

כל משפחה התחילה לבנות את ביתה והזדרזה לעבור ליישוב החדש עוד לפני החגים, כדי להתחיל במקום החדש עם תחילת שנת הלימודים. **באילו תנאים התחילו לגור במקום החדש? שאלה זו שאלנו מספר**

משפחות כדי לתאר, בפרמטרים שלנו היום, כיצד ללא כל תנאים, הם הצליחו להתמודד עם חוסר בחשמל, במים, בתשתית תקשורת, כבישים, תחבורה וכו'.

אם כן, **בנושא חשמל** יש לציין שחבי' רמת מודיעים "דאגה" להתקין גנראטור לכל קבוצה של 2 או 3 בתים. את הגנראטור הפעילו רק למספר שעות בבוקר ולאחר הצהריים, אבל בשעות הערב השתמשו

בבתים בהרבה, הרבה נרות. בנושא חימום המים היו צריכים לתאם בין השכנים, לא תמיד זה עבר בשלום. היו הרבה הפסקות חשמל ומיד ידעו שאחד השכנים הדליק את הדוד והיו כאלו שיצאו לבדוק בבית "מי הדליק בוילרו" להליכה בחוף בשעות הערב השתמשו בפנסים שלא תמיד נתנו מספיק אור כדי להראות היכן יש בוך, סלע ולכן, לא פעם קבלו מכה או נכנסו בין חומרי בנייה. **בנושא מים**, התשתית לא הייתה באיכות הנדרשת והצינורות התפוצצו מספר פעמים בשבוע. ישנם הרבה אנקדוטות על איך להתגבר על חוסר מים חמים, להילחם נגד הקור בחורף, בלי מקררים, תנורים לבישול, הפסקות חשמל בדיוק לפני כניסת שבת או חג. **בנושא התקשורת**, חשוב לציין שבאזור היו רק 2 טלפונים

ציבוריים, אחד בכניסה של רמת מודיעין והשני בגני מודיעין (ולא תמיד שניהם עבדו, אז נשאלה השאלה לאיזה טלפון לפנות). כל אחד/ת בא עם שק אסימונים אנשים נעמדו בטור, היו שיחות בין כולם ומה שחשוב לא היו סודות, כולם שמעו מה מתרחש אצל השכן, לאן הוא נוסע, איך הוא מרגיש, הצליחו לסדר הסעות באותה הזדמנות, לתאם קניות ושירותים נלווים וכך השלימו את התקשורת הפנימית (ללא דואר אלקטרוני, לוח מודעות והודעות דרך תיבות דואר).

בנושא דת יש לציין שראובן יונת ז"ל הקים את המניין הראשון בסלון ביתו. מכיוון שלא היה חשמל בבוקר לתפילת שחרית, היה יוצא עם הרכב "סוויטה" שלו וצפצף על יד כל חלון לקראת תפילה וכל אחד בא עם הפנס או התדיאור שלו כדי שיוכל לקרוא בזמן התפילה. כמו כן משי' ליבוביץ פתחו ב"כ שני במרתף הבית שלהם. כל משפחה דאגה לא לצאת בשבת כדי לא לגרום לאחרים שלא יהיה להם מניין לתפילות.

כמו כן התושבים דאגו ללימוד גמרא, הדף היומי הראשון היה אצל משי' ווינט ואת השיעור העביר הרב שלום פרידמן, ולאחר מכן, הקבוצה עברה להמשך הלימוד בב"כ גלנווד.

מקווה באזור היה רק ליישוב מתתיהו, אז הנשים היו צריכות לקבוע תור גם דרך הטלפון הציבורי (כפי שציינו לא היו סודות בין התושבים).

ליישוב לא היה עירוב, היה להם קשה לקבוע עמודים עקב הסלעים הרבים שהיו במקום, אז איך פותרים הבעיה של יציאה עם תינוק (לא פעם גם יותר מאחד) בשבת או בחג, פשוט: החליטו להעביר התינוק מיד ליד בין השכנים עד הגעתם למקום

לאחר השנים הראשונות החליטו לבנות את **הבניין הרב-תכליתי** ורוב המתפללים עברו לשם וגם פתחו את המקום לגן ילדים טרום חובה שהיה בשימוש שנים רבות. (המשך בדף הבא)

איך ידעו התושבים איפה גרה כל משפחה? הרי לא היו שמות לכבישים עד שנת 1990, אז פשוט, ציינו את שם הרחוב על פי שם מאחד המשפחות של הרחוב, למשל הרחוב של תורג'מן.

לסיכום: יש לציין שבשלב ההקמה היה צורך שיהיה לכל תושב, הרבה רצון טוב להתיישב ועם הרבה, הרבה חשק לתרום לעזרת הזולת. רק עם הרצון הטוב, סבלנות, פרוץ הדדי ועזרה לכל מי שזקוק לה, הצליחו התושבים להתגבר על הקשיים, לבנות קהילה דתית, להקים בתי כנסת, לפתוח כיתות לבית ספר, להקים מכולת, לארגן הסעות, קניות וכו'. כל משפחה שהגיעה ליישוב אחרי המשפחות הראשונות, המשיכה באותה הדרך וכן, היישוב, גדל בצורה מאוד משמעותית לאחר מספר שנים. אנחנו רואים לאחר 20 שנה של הקמת היישוב הפירות של עבודה עם עקרונות המאפשרת להמשיך באותה דרך ולגדול לטובת כל התושבים.

רמת מזדיניץ

מש' יונתי טיפלה בדואר של היישוב וגם שם נעשתה החלוקה. המכולת הייתה בסלון של מש' זנינו וקראו להתחלת רח' התירוש צומת זנינו.

בהתחלה חלק מהילדים בגיל הרך הלכו לגני מודיעין וחלק הלכו לגן "דבורה" של דבורה ליבוביץ. לגדולים יותר, כלומר, אלו שעלו לכיתה א', פתחו כיתה אצל מש' יונתי וכיתה ב' למדו בקראוון. פעמון לא היה להם, אז אברהם בן סדון, לקח צינור עם אבן וכל פעם שהיגיעו זמן ההפסקה, היה נותן מכות לצינור. מספר נשים מהיישוב לימדו בבית ספר, יכולים לציין שגב' רוטנר הייתה המורה לאנגלית לדוברי עברית ואם לא הייתה להם כיתה ריקה, אז לימדו בחצר של מש' צוקר. גב' ציונה שרוני הכריחה את ילדי משפחות דוברי האנגלית לדבר רק בעברית, **זה היה הכלל בבית ספר וההורים קבלו את הכלל עם הבנה.** בימים אלו היחס לשפת דיבור היה 70% דוברי עברית ו- 30% דוברי אנגלית. עם השנים היחס הזה השתנה, וכעת יכולים לאמר, שיש ביישוב 50% דוברי אנגלית ו- 50% דוברי עברית.

מזכירת בית הספר הייתה גב' שרה ברנר, וממשיכה בתפקיד עד היום הזה. בימים ההם כל העבודה נעשתה אצלה בבית, רישום התלמידים, הקשרים עם השלטונות וכו'. כדי לפתוח כיתה היו דרישות מיוחדות ממשרד החינוך על מספר התלמידים לכיתה, לכן גב' שרה, הייתה מבררת אצל כל משפחה שכבר נמצאת במקום, או עתידה לעבור לגור ביישוב כמה ילדים יש להם וכמה מתוכננים לעתיד כדי שיעזור לה לתכנן גידול הבית ספר.

הילדים הגדולים יותר, היו צריכים לנסוע לשעלבים או לבתי ספר שלמדו לפני המעבר לחשמונאים, ולהתמודד עם כל הקשיים של נסיעות ללא תחבורה ציבורית, כבבישים בלי אספלט ועם כל הקושי של החורף והגשמים. ההורים התארגנו ביניהם להסיע את הילדים במכוניות הפרטיות שלהם.

יש לציין את ארגון הגמ"חיס שנתפחו כבר מתחילת הדרך כגון: אצל מש' מרילוס הטנדר להעברת ריהוט ממקום למקום בעזרת הבחורים של היישוב ממשפחות הנ"ל. הקימו צוות מד"א בעזרתו של ד"ר וילנר ועם הרבה תמיכה מחברות הצוות: דבי צוקר, כרמלה רוזנבלט, ליאורה קיקוב וורדה פריש.

כמו כן התארגנו לעזרת המשפחות, בזמן שהאימהות לא היו בבית בזמן ממושך (עקב לידות או מחלות) להכנת אוכל, סיוע לעבודות שונות בבית. יש לציין שלרוב המשפחות לא היו הורים או משפחה קרובה שהייתה יכולה לעזור להם ולתמוך במצבים מיוחדים.

היו תושבים שהתנדבו לארגן חוגים כגון ג'ודו נחמן העבירה חוג בישול, סווי כהן ארגנה טיולים בטבע, רחמים פאולי הוציא את האנשים מבתיהם בלילות כדי להסתכל בכוכבים.

ישיבות התושבים נערכו במרכז המסחרי ותמיד חב' רמת מודיענים ארחו אותם בשמחה.

אבנים כן בדרך לבית ספרנו

צבי ברמן

הגעתי ליישוב בשנת 1987. היינו המשפחה מספר 11. הייתי אז בן 9 (כיתה ד), ולמדתי בבית ספר "שלהבת" בשלעבים. היה לנו אוטובוס של מטה בנימין- שהיה לוקח אותנו לבית ספר דרך כביש "בית סירה". הוא נכנס למבוא חורון, והמשיך לשלעבים. אני זוכר שבדרך חזרה היו זורקים עלינו אבנים, והנהג תמיד היה אומר לנו להתכופף. כשהגעתי ליישוב לא היה חשמל ממסודר. היה לנו גנראטור שהיה עושה המון רעש והרבה פעמים הוא היה מתקלקל. במקרה כזה היינו מדליקים נרות ועושים "מסיבת נרות".

זאת הייתה בהחלט חוויה מיוחדת.

ראין עם דבורה אבטיין-פרידמן שהגיעה לישוב לפני

לראות בכל פינה כי היישוב לא היה בנוי. וזו הייתה אחת ההנאות הגדולות שלה. בגיל מבוגר יותר, כבר היה נכנסו ליישוב כך שהדרך היחידה להעביר את הזמן, הייתה בבית, בצפייה בסרטים.

חוויה ייחודית זכורה לה במהלך המפקד הראשון של בני עקיבא, שנערך ביום חורף קר וגשום

דבורה הגיעה ליישוב בגיל 9, היא למדה בהתחלה בבית הספר בקיבוץ שלעבים, שם למדו כל ילדי היישוב, לאחר מכן, כשהייתה בכיתה ו' עברה לבית הספר החדש שנפתח ביישוב. את לימודי התיכון והחטיבה היא למדה באולפנת צפירה.

בשנה הראשונה, היו במחזור 12 תלמידים ובשנה שלאחר מכן, כבר גדל המחזור ומספר התלמידים בו עמד על 25.

באותה השנה התנהלה מלחמת המפרץ וכל התלמידים חיכו שתהייה אזעקה על מנת שיוכלו להיות יחד ולא ללמוד. ובכלל הדבר שהעסיק את החברה באותה התקופה היה להיפגש יחד ולשוחח וכמובן גם לצפות בסרטים, כל פעם בבית אחר.

דבורה זוכרת איך בימי החורף הגשומים, הכביש היחיד שהוביל ליישוב קרס מעוצמת הגשמים, היישוב ניתק, כמובן שאף אחד לא חשב על טלפון, ולא פעם השתרר תור גדול ליד הטלפון הציבורי היחיד, שעמד בכניסה ליישוב כשדבורה הייתה בגיל בית הספר היסודי הכל היה חדשני, ניתן היה להיות עם החברים עד שעה מאוחרת כי הייתה תחושת ביטחון, את מדורות ל"ג בעומר ניתן היה לחבריה די משעמם, כי לא היו פעילויות לנוער וכמו כן אוטובוסים לא

בכל הסניף היו כארבעים אנשים, כולם עמדו ליד המבנה הרב תכליתי, אף אחד לא ידע את המילים של המנון התנועה. זה היה אירוע מיוחד מאוד והיווה אבן דרך להקמת הסניף הגדול שאותו אנו מכירים היום.

HUGE SALE! MICHAL CUSTOM WIGS

No Overhead * No Middle Man

LOWEST PRICES IN THE COUNTRY. *G U A R A N T E E D*
Complete, Top-Of-The-Line, 2007 collection of "MICHAL CUSTOM WIGS".

The ***highest quality*** of ***custom*** wigs in its class!!

Scalp look / Non-scalp look **Fully Gloved Interior Badatz Hechsher**
LONG SHAITELS - MEDIUM SHAITELS - BAND FALLS - HAT FALLS

FROM \$300!!! That's right - \$300!!!!

For more information or to order (have your 'color codes' ready) call

(052) 579-1773 / (052) 679-1773

SHAYNA ENKIN
www.michalwigs.com

מרתכי

מאת: ישעיהו ל. קרמר

עם הגעת השבת, כל היהודים של הכפר בארגנטינה, הלכו לבית, שישמש כבית כנסת. השבת, הייתה הפסקה עבור כל התושבים, מהעבודות הקשות, של כל השבוע והם השקיעו את עצמם בעבודת הבורא. אבא שלי היה אחד מהחזנים שהובילו את התפילות בניגונים נעימים. היה עוד חזן מכפר שכן, שבמקרה, היה לו אותו שם משפחה, אבל לא הייתה לנו שום קרבה משפחתית אליו. אף פעם לא אמרו לי איך קוראים לו בספרדית וכולם הכירו אותו בשמו בעברית: **מרדכי**.

בין המתפללים, היו כאלו שחיבבו אחד מהחזנים, או את השני, וכך יצא שהיו כמה חובבי שרול (ישראל ביידיש) וכמה חובבי מרדכי. התחרות ביניהם, הייתה ניכרת בניגונים שהביא כל אחד ממקום הולדתו, אבל ביניהם הייתה איזו איבה, כך אני הרגשתי.

אלה שהשתתפו בתפילות של שבת יוכלו ליהנות מה"יגדל" של שרול או "אדון עולם" של מרדכי. בתפילות של החגים הם חילקו ביניהם את התפילות וכמה מהם, שרו ביחד עם הקהל.

לא היה לנו קשר מיוחד עם מרדכי. רק דבר אחד ידעתי: שהוא איש נשיר, שהייתה לו בת יפה בערך בגיל שלי, ועוד תינוק, שאני אפילו לא זוכר אותו וכמובן, אותו שם משפחה.

היינו רואים אותו, מגיע עם האוטו "ביואיק" עם שמונה צילינדרים, נותן נשיקה למזוזה ונכנס לבית הכנסת, מותעף בטלית, מברך כל מי שנמצא במקום ומחכה עד שיגיע שרול, אבא שלי. אם עבר זמן קצר ושרול לא הגיע, היה מתיישב לבד על הבמה ומתחיל עם התפילה. לפעמים היה מעביר דרשה.

חבל שלפעמים הרכוש מביא לאנשים להתנהגויות משונות. במקרה של מרדכי היו מרכלים שהוא בעל גאוה ולפעמים גם היה שחץ לפני אנשים פחות נעימים ממנו.

יום אחד ראיתי את רכבו של מרדכי חונה בפתח ביתנו. הוא הגיע להיפרד מחברו לצוות לניהול תפילות בית הכנסת ומסר לאבא את האחריות. אני זוכר במיוחד את השבת האחרונה בה שני החזנים שרו את התפילות כמיטב יכולתם והשרו אווירה של עונג וקדושה.

במשך הרבה שנים לא שמעתי מה היה גורלו של מרדכי. כל אחד המשיך את דרכו בחיים. לפני שלושה חודשים נזעקתי לבית עלמין. כל אחד מהניכחים היה מרוכז במחשבותיו ובכאב שלו. במקום היו מעט אנשים. הגשם הקר הפך את היום הסגירי ליותר עצוב.

עמדנו לפני מצבה חדשה, שקונים בשתיקה מנומסת, כשקול אחד הפריע לשקט. היה זה קולו קשיש לבוש בשחורים, עם כובע גבוה בצבע זהה.

הוא שאל את העומדים לפני המצבה אם רוצים שיתפלל עבורם את "אל מלא רחמים" על שם הנפטר. ואני, שהתערבותו הפתאומית הציקה לי, אמרתי שלא זקוקים לשירותיו. הוא ראה אין לו "לקוחות" כאן, ונשאר בקרבת מקום.

עם גמר האזכרה התחלתי ללכת לכיוון היציאה של בית העלמין והקשיש ניגש אלי בהתרגשות רבה, וכמעט בלי אוויר רץ לקראתי ואמר לי: "אתה הבן של שרול!". אני נדהמתי והייתי נבוך לשמוע זאת מאיש זר.

הסתכלתי על הבגדים הרעועים והפנים החיוורות ולא הצלחתי להכיר את מי שזיהה אותי. שאלתי מי הוא. התשובה החזירה אותי לעבר זיכרונות של חזן בית הכנסת, אותו מרדכי שליווה בניגונים שלו את אבי. השתדלתי ללכת בקצב שלו, והרגשתי שההליכה קשה עליו. התיישבתי לידו והקשבתי לו:

"כשהגעתי לעיר הבירה של ארגנטינה – סיפר לי מרדכי – מייד התחלתי לעבוד והצלחתי מבחינה כלכלית. שני בני התאקלמו בסביבה החדשה והלכו לבית ספר יהודי ולמועדוני נוער ציוניים, לשביעות רצון של אשתי ושלי.

הבת שלי, שהיא הייתה היפה מכל הבנות, התחתנה עם בחור טוב והם גרו באותה שכונה. הבן שלי התחיל ללמוד פילוסופיה באוניברסיטה הממלכתית ועבד איתי. לאחר כמה זמן ביתי הודיעה לנו שבקרוב נהפוך לסבים. ואז הכול קרס.

יום אחד, בבוקר השכם, דפקו על דלת ביתנו, הלכתי לראות מי זה וענו לי: הצבא הארגנטינאי. פתחתי להם. רעולי פנים עצרו אותנו, סחבו אותנו, כיסו את עינינו, נתנו מכות לי, לאשתי, לבני דניאל, לכולם. לקחו אותנו למחנה ריכוז ושם הפרידו אותי מהבן שלי ולאחר מכן מאשתי.

כל הזמן הייתי עם עיניים מכוסות. כל יום לקחו אותי לחדר אחר לתשאל אותי, לתת מכות רצחניות וצעקו עלי: יהודי! יהודי! זה היה חוזר על עצמו יום יום. הדאגה הגדולה שלי הייתה מה מצבם של בני משפחתי מכיוון שלא ידעתי כלום על גורלם.

הפחד מהעונשים הקשים שברו את הרצון להמשיך להתמודד ולהגן על עצמי. הייתי חפץ ומטרה ללעג של השוטרים.

היה להם תענוג מיוחד להשפיל אותי עקב היותי יהודי. אחד מהם נהנה כאשר היה פוקד עלי לצעוק איתו "אני אוהב את הסיילר". אחר היה מוציא אותי לחצר והיה לוקח אותי כאילו אני כלב או חתול והייתי צריך לנבוח או לילל על פי רצונו, כי על פי השקפתו זה מה שמגיע ליהודי. איבדתי כל הכבוד העצמי. לאחר שלושה חודשים שחררו אותי, וכמו כן גם את אשתי, מחוסר ראיות. שנינו היינו כצל, ממה שהיינו לפני החטיפה, ונשאר לנו רק לבכות על מזלנו.

מהבית שלנו לא נשאר כלום. יותר חמור מזה, לא בני, לא ביתי ולא חתני נמצאו בדירותיהם.

התחיל אז שלב עינויים חדש: לא ידענו איפה נמצאים הבנים שלנו.

עברתי דרך כל המשרדים הממשלתיים האפשריים ואף אחד לא ידע לתת לי מידע. העם המטופש חגג תוצאות של משחק כדור רגל בזמן שדניאל וסופיה נרקבים באיזה בית סוהר או, רח"ל, אינם בין החיים עוד.

הזפיעו "קושרים" שדרשו סכומי כסף ענקיים עבור מידע. הסכמתי לתת הכול וזו רק שנדע פיסת מידע כלשהי. חיינו באשליה, שאולי נמצא אותם.

פניתי לדרגות הכי גבוהות בממשלה, לשגרירות ישראל, לרבנים הראשיים בעיר. לפי דעתי אף אחד לא עשה כלום בכדי לעזור לי. הייתי ממש לבד במאבק שלי, כדי לקבל בחזרה את האהובים לי. אשתי לא הצליחה להתגבר על הכאב וכבתה, כמו נר שלא נשאר ממנו פתילה, והשאירה אותי לבד.

ברבות השנים, המדינה שכחה את שהתרחש בה. אני לא יכולתי שלא להמשיך ולחפש הבנים שלי ואת הנכד שלא הכרתי. ומכיוון שכל הרכוש הלך ולא היה הכוח הנפשי להתחיל מחדש, אני שורד מהצדקה שמקבל על התפילות. כבר אין לי שמחה בלב שאוכל לשיר התפילות היפות כפי שעשיתי עם אבא שלך. מהגרזן שלי רק יכולים לצאת ניגונים עצובים ועגומים.

לפעמים, אני חושב שכל החיים הקודמים שלי, לא היו ושהכול - רק תוצר דמיוני והיום פתאום כששמעתי אותך שר (אמר זה על) נראה לי שזה הניגון של שרול, זה שלווה אותי בחיים הקודמים."

בשלב זה, של הסיפור - שנינו בכינו. הידיים החלשות של מרדכי רעדו בתוך הידיים שלי. כמו תמיד לפני הכאב של האחרים, החולשות שלי הביאו לי מצוקה וצער. לא ידעתי איך להתנהג. לא דחה את הכסף ששמתי לו בכיס. כשקמתי הוא אחז בי, הזכיר השמות של הבנים ואם אני יכול לעשות משהוא ולהמשיך לחקור כשהוא כבר יוכל לעשות זאת.

כשעזבתי את מרדכי, הספיק לומר לי משהו, שאני לא אשכח: **"הכי גרוע היא השתיקה"** ואני חושב שהוא צדק. את השואה הארגנטינאית נוכל להבין לא על פי מספר הקורבנות, אלא על פי מימדי השתיקה, והמשך השתיקה יכולה להביא לעוד שואה. אף אחד לא עשה מספיק בכדי לשוב את השתיקה, ולפרסם את שהתרחש פה: ניסיון לרצח העם היהודי.

סיפור מתוך הספר: **"בכל כפר יש יהודי"** כל הסיפור התרחש בארגנטינה תרגום: ד"ר שרה טאניס

מהו אבחון והאם הוא יסייע לילדים?

חני טבק

ניסיון. כמו כן חשוב שהיועץ תסביר לכם את תהליך האבחון המפורט לפי הנחיות משרד החינוך. אבחונים צריכים את אישור משרד החינוך. היועץ יוכל להסביר לכם, את תהליך קבלת האישור.

תהליך האבחון - שלב ראשון- לכו לרופא הילדים. ספרו לרופא מה שאמרו לכם בגן או בית הספר. רופא המכיר את ילדכם יעזור לכם לשלול המצאות בעיות רפואיות שעלולות לגרום לקשיים של הילד. אם לא נמצאו בעיות כאלה, כדאי להתייעץ עם הרופא לגבי סוג האבחון הנדרש.

בתחילת התהליך מתקיימת פגישה עם ההורים, בה תשאלו לגבי ציוני דרך בהתפתחות ילדכם- הריון ולידה, שנותיו הראשונות, השתלבות בגן וכו'. ייתכן ויהיה צורך לבדוק היסטוריה משפחתית לאיתור לקות תורשתית. רק לאחר מפגש עם ההורים, מתחילים המפגשים והמבחנים לילדכם, ולסיכום מפגש משותף של המאבחן/ת, הילד/ה וההורים, שבו תדונו בממצאים ובהמלצות. מומלץ שתהיו הורים מעורבים בתהליך, הקפידו לשאול לגבי כל דבר עד שהכל יהיה ברור. כיוון שאתם משלמים (ולא מעט!) בדקו את העלות לפני תחילת התהליך, חשוב שתצאו "חכמים" יותר ומבינים את קשיי ילדכם וכיצד ניתן לעזור לו.

לאחר סיום האבחון כדאי שוב להיפגש עם הרופא של הילד ולהראות לו את ההמלצות, במיוחד אם הומלץ טיפול תרופתי. ואז כמובן יש להעביר את ההמלצות לבית הספר של ילדכם. ניתן להיפגש עם יועצת ביה"ס ואף לבקש מן המאבחן/ת להציג את המלצותיהם במפגש זה. שוב, היו הורים אחראים ובדקו מדי פעם שילדכם אכן מקבל את ההתאמות המגיעות לו והן אכן הטובות ביותר עבור ובמקרה הצורך, חזרו למאבחן/ת כדי לתקן או לעדכן את ההמלצות לפי הרגשת ילדכם.

זכרו ששיויים אורכים זמן ודורשים מאמצים והרבה סבלנות ולא תמיד התוצאה תואמת את הצפיות. עם זאת, על ידי אבחון הצרכים המיוחדים של ילדכם, אפשרתם לו להבין את צרכיו לחוות יותר הצלחה מבעבר. שיהיה לכם רוב נחת מיילדכם ושיהיה בהצלחה!

חני טבק, בעלה סטיב וילדיהם עלו לחשמונאים מניו-ג'רזי בנובמבר 2003. שאלות והערות ניתן לשלוח לחני:

supermom8@aol.com

תודה לדבי כהן ממרכז "אמירים" על עזרתה בהכנת המאמר.

If you would like to get this article in English, please email your request to Chani at supermom8@aol.com

תורגם ע"י אילה רבלין

יועצת בית הספר של ילדכם המליצה לעשות ל/ה אבחון? מהו אבחון והאם ילדכם אכן זקוק/ה לאבחון? מהם הקשיים של ילדכם? האם מסגרת הלימודים המליצה על אבחון?

ראשית עליכם לברר לעצמכם לשם מה יש צורך באבחון ובמה הוא יסייע לילדכם? היכן נתקל ילדכם בקשיים? האם יש פער בין יכולות ילדכם לבין הישגיו בלימודים?

האם הוא מתקשה בתפקוד בחיי היוםיום או שמא ברצונכם למצוא לו את המסגרת בה יצליח ביותר? עליכם לדעת במה מתבטאים הקשיים של ילדכם ומה מטרת האבחון לפני תחילת התהליך.

לשם כך עליכם לשמוע מהגונת, המורה או היועצת על תפקוד ילדכם במסגרת בה הוא לומד חשוב להקשיב ואף לרשום את אבחנותיהם ומחשבותיהם של הנייל לגבי היכולות והקשיים של ילדכם, כפי שהם מתגלים במסגרת הלימודית ולהשוות זאת להתנהגות ילדכם בבית. כך תקבלו תמונה שלמה ואמיתית יותר לגבי צרכי הילד או הילדה. אל תשכחו שאתם רואים אותו במסגרת משפחתית בלבד, בעוד שהמורה או היועצת רואים את התנהגותו בין חברים ובהשוואה לבני גילו/ה.

יש מקרים ששיחה כזאת באה כהפתעה (לא נעימה כמובן) להורים, והם עלולים להגיב בתוקפנות או בניסיון הכחשה. יש החוששים שמא המורה או היועצת משליכה מקשיי הילד על תפקוד לקוי של ההורה. אל תחששו! ההיפך הוא הנכון. בכך שתסייעו לילדכם לקבל את ההתאמות שהוא זקוק להם, אתם מוכיחים את אהבתכם אליו ומסייעים לו להצליח ולהרגיש טוב עם עצמו בכל מקרה ההחלטה אם לעבור תהליך אבחון או לא היא שלכם בלבד.

סוגי האבחונים - לכל קושי מתאים סוג אבחון שונה.

אבחון דידיקטי- בודק קשיים בכישורי למידה בסיסיים כמו: קריאה, כתיבה וחשבון ומספק המלצות מפורטות עבור הוראה מתקנת - אם נדרשת- והתאמות קלות במבחני הברגרות (כגון הארכת זמן, פטור משגיאות כתיב).

אבחון פסיכו-דידיקטי- בנוסף לאבחון דידיקטי, נעשית הערכה של האינטליגנציה והמבנה הפסיכולוגי של התלמיד. התאמות מסוימות עבור מבחני הברגרות ניתן לקבל רק אם עוברים אבחון זה.

המלצות שני אבחונים אלו המתקבלות בכתה ז' תקפות עד לברגרות. לעיתים נדרשת הרחבה לקראת המעבר לתיכון. חשוב לוודא שהאבחון יעשה או יעודכן, כך שילדכם יקבל את ההתאמות הדרושות במבחני הברגרות.

הערכה פסיכולוגית- מיועדת לילדים צעירים בעלי קשיים שעדיין לא לומדים בבית-ספר או לילדים ונוער בעלי בעיות רגשיות שאינם בהכרח מתקשים בבית הספר.

TOVA - מבחן לילדים בעלי הפרעות בקשב וריכוז ברמות שונות ADD/ADHD. תוצאות אבחון זה ביחד עם יעוץ ניוירולוגי יעזרו לכם להחליט אם לטפל בתופעה בעזרת תרופות או לא. לילדים דו- לשוניים חייב האבחון להיעשות בשפה בה הילד חזק יותר.

שתפו את הילד בתהליך ובהחלטות. ילדים רבים הזקוקים לאבחון הם אינטליגנטים מאוד ויצירתיים וחשוב שיבינו להכיר בקשיים וילמדו איך ניתן לעזור להם להצליח.

תהליך האבחון, אורך זמן ועולה כסף והמחיר משתנה מסוג לסוג. בקשו מיועץ בית הספר, להפנות אתכם למאבחן/ת טוב/ה ובעלות

האגנים מרכזת הקהילה

בריינה הרטמן, רכזת

• טקס יום הזיכרון לחללי

צה"ל יתקיים ביום ראשון בערב, אור לה אייר (נדחה), 22.4 במגרש הכדורסל של ביה"ס הממ"ד. צפירה תהיה בשעה 20:00. פרסום מפורט בתיבות דואר.

• הגיגת יום העצמאות ה-

59 למדינה ושנת ה- 20 לשוב חשמונאים, תתקיים ביום שני בערב, אור לו אייר (נדחה) 23.4, במגרש הכדורסל של ביה"ס הממ"ד. התכנית המפורטת בתיבות הדואר (בשעת כתיבת שורות אלו

יש כמה פרטים לא סגורים). הטקס ייפתח בהעלאת הדגל וברכות. כבכל שנה יהיו מופעים של ילדי הגנים

והגלגות של הניכי שבט "הרואה" של בני עקיבא. בפעם הראשונה יערך טקס הדלקת משואות ע"י "יקירי חשמונאים", יוקרנו תמונות רבות וסרטון על הישוב, אם נקבל אישור מהמשטרה. יהיו כרגיל גם זיקוקי די-נור (כל שנה צריך לבדוק את

השטח מחדש!) – יסתובבו ליצנים, בובות גדולות ולהטוטן לילדים הקטנים, הרקדה תתקיים, בהשתתפות להקתו של **זאב וינדיש** ובסביבות השעה 23:00 (בערך!) יתקיים המופע המדהים, "**כנגד כח המשיכה**", של אקרובטים ולהטוטנים, לכל המשפחה. השנה ב"ה, יש הרבה אנשים שעובדים על התכנית, בעיתון הבא, אשתדל לנקוט בשטם. בינתיים ברצוני להודות לכולם על העזרה באופן כללי ואני מקווה שהתכנית הצליח!

בגלל התכנית העשירה, הוחלט להקדים את פתיחת את הערב ברבע שעה. אנו מקווים שהקהל יעזור לנו לעמוד בזמנים. את הבעיה של הצפיפות במגרש עוד לא פתרנו, אנו יודעים שקשה אבל עד אחרי מופע הדגלנות נא להישאר מאחורי החבלים. תשתדלו גם, לאורך כל הערב, לא לחסום את המדרגות.

הערות כלליות:

- שירותים יהיו פתוחים במועדון הנוער. תחנת "עזרה ראשונה" תהיה מאחורי הבמה ליד האמבולנס.
- אין להעמיד דוכני מכירה (אוכל וכו') ברחבה של ביה"ס. אין להכניס "ספריי קצף" או כל חומר מסוכן אחר לאזור ההגיונות. ניתן ורצוי לדווח לאנשי

המשטרה שיהיו במקום על מכירת חומרים כאלו אם יש.

בקרוב:

- ההצגה "על כסף נדבר בסוף" של נעה אריאל למבוגרים, ביום שלישי, י"ג אייר, 1.5 הצגה שעוסקת בניהול כספים.
- בל"ג בעומר – מתנפחים והפעלות בשעות אחר הצהריים.
- סיפורי שלום עליכם עם אתי סוידנסקי לכבוד יום י-ם, לילדים והורים, ביום המישי, כ"ט אייר, 17.5.

- כלי הקשה מסביב לעולם עם רמי שולר להורים וילדים ביום המישי, י"ד סיון, 31.5.
  - הצגה לכבוד שבוע הספר עם תיאטרון גיל-עד לילדים, ביום שני כ"ה סיון, 11.6.
  - יריד שבוע הספר בשבוע של ה 10.6 (על התאריך הסופי תבוא הודעה)
  - "סיפורי עגנון" עם שחקן התאטרון, יהויכין פרידלנדר, למבוגרים ביום רביעי, כ"ז סיון, 13.6.
- ייתכנו שינויים קלים בתכנית. פרסום מפורט יצא לתיבות הדואר לפני כל אירוע. אם ידוע לכם על אירוע שמתקיים ב 13.6 נא לעדכן אותי.

בינתיים, שיהיה לנו חג עצמאות שמח!

תורה שרת

מאפרת מקצועית
מחו"ל
08-979-1681
052-880-8499

חוויות וסיפורים משיעורי מדעים

אילנה בן עזרא

במסגרת שיעורי מדעים עם המורה אילנה בן עזרא, יצאו תלמידי כיתה ג' בניס לעשות מסיק זיתים. התלמידים נהנו מאוד וחזרו מרוצים עם הזיתים לביתם.

תלמידי כיתה ב' בניס, יצאו לשדה הבור, מספר פעמים, במהלך הסיורים הם צפו בציפורי החורף ובפרחי החורף.

עתה, עם תחילת עונת האביב, הבאה עלינו לטובה, יצאו התלמידים להכיר את שמותיהם של הפרחים המוגנים. הם למדו גם להכיר את ההבדל בין פרחים מוגנים לפרחים שאינם מוגנים.

תלמידי כיתה ב' בניס השתתפו בתהליך מעניין של מיחזור.

התלמידים אספו אשפה מגוונת, וקברו אותה בחלקת בית הספר. על מנת לבדוק האם האשפה תהפך לזבל אורגני או לא.

הילדים מחכים בקוצר רוח

לראות מה יעלה בגורל האשפה אשר קברו.

ובע"ה במשך השנה צפויות לנו עוד פעילויות מגוונות ומעניינות!.

מתכון צ'ימצ'ורי למסל של יום העצמאות

שרה טאניס

חומרים

- חבילה פטרוזיליה
- 1 פלפל אדום
- 5 שיני שום
- שמן זית – 2 כוסות
- חומץ – כוס 1
- מים רותחים – שליש כוס
- מלח על פי הטעם

הכנה: יש לקצץ הפטרוזיליה, להוסיף הפלפל והשום קצוץ קטן, השמן והחומץ ולבסוף לשפך המים הרותחים. לשמור במקרר.

מומלץ להכין המתכון יום או יומיים לפני הגשתו.

בס"ד

שפתחון אוסיקלי

פינאו סולאוי ריה

ליל הרק

אווירה חמה
עד 14 ילד

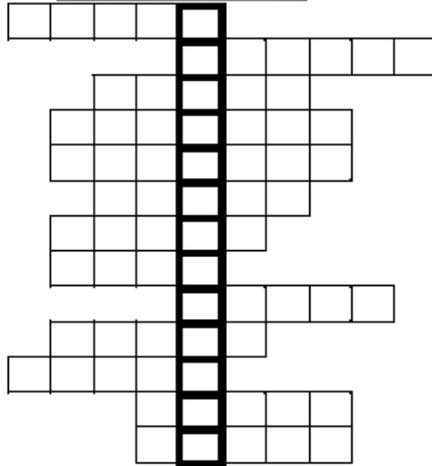
בהנהלת מורה לריתמוסיקה
בישוב דתי חשמונאים בכניסה

7:30-16:30 כולל יום שישי
המלצות

דינה 08-9766913

האם אתם מכיר את הישוב שלך? כל הגדרה שלו הוא שם של רחוב.
 אם תפתרו נכון תקבלו בטור המודגש ביטוי נאה
 יש להעביר את התשובות ליהודית פרידמן
 judyfreedman@gmail.com 08-9761826
 בהצלחה!!!

הרחוב מאחרי פנינת השמונאים
הרחוב של "שש וארגמן"
הרחוב של בתי הכנסת
הרחוב של כוכבי
שם הבהכ"נ כשם הרחוב
מאבני החושן מאחורי י"ד משה
הרחוב הקרוב לוואדי
הרחוב של כותבת החידה
הרחוב של הבי"ס ממ"ד
הרחוב של המכולת
הרחוב המקשר בין "החרמון" ל"הכרמל"
הרחוב של הספרייה
הרחוב של הדשא הגדול/הישיבה

כל הכבוד לרחל גרשוביץ, מרים לידסקי ועדינה טייכר שמצאו את ה"אפיקומן"
 הפרס מחכה לכם ב"כל בו כוכבי"

SHEMOT
Personalized Gifts

new kid
 א ת ר
 on the block
 אדר

aprons   keychains   shirts
 bibs   mousepads   teddy bears
 bookmarks   mugs   tote bags
 door signs   pillows   towels

970-1090   info@shemot.co.il   www.shemot.co.il

מזל טוב ל....

משפחת ווינברג לאירוסי הבן יונתן.
 משפחות כהן-אהרונב לאירוסי הבת מיכל.
 משפחת לורה ואלן פרידמן לאירוסי הבן חביב.
 משפחת רייניץ לאירוסי הבן אריאל.
 משפחת גנץ על אירוסי הבן אבי

משפחת אלעד ודסי הרטמן להולדת הבן,
 נכד ליצחק וברינה הרטמן.
 משפחת ווינברג להולדת הנכדה.
 משפחת כוכבי להולדת הנכדה.
 משפחות קניסבכר וצוקר להולדת הנכדה,
 בת לעדינה ואהרון צוקר.
 משפחת שטייניץ להולדת הנכד.
 משפחות בן דוד וסלם על הולדת הנכד
 משפחת עידן על הולדת הנכד

בני/בנות מצוה:
 יאיר אמרנט, ישי טורג'מן, בר קייזר, אמיר קליין

ברוכים הבאים למשפחות חדשות:
 גרין, מינץ, עוזרי

תנחומים ל:

בני דולינסקי על פטירת אמו.
 מירה טאוב על פטירת אמה.
 עינה לוינסון במות בעלה, חברנו ושכננו ארנסט.

אנו מתנצלים אם נשכח אירוע במשפחתך. ניתן
 להודיע לשרייל סינגר cherylss@013.net

שמות הרחובות ביישוב

חיים כהן

בימיו הראשונים של היישוב הייתי חבר בוועדה שקבעה את שמות הרחובות. לאחרונה נתבקשתי לפרסם שוב, בעיקר לטובת אלו שלא גרו ביישוב באותו זמן, את דברי ההסבר שפרסמתי אז הוועדה בבואה לסכם את פעולתה. תחילה כמה דברי רקע:

- א. הוועדה פעלה בחודשים אייר-סיוון תש"ן וחבריה היו: אברהם רגב, דב גרין, זהבה תורגימן, חיים כהן, משה סלם ושלמה רון.
- ב. חברי הוועדה נתמנו לתפקידים על ידי הוועד המקומי הממונה ששימש באותו זמן. היישוב חשמונאים כלל אז את רמת מודיעים ואת גני מודיעין, והוועדה נתמנתה לקביעת שמות הרחובות ברמת מודיעים בלבד (כיום: חשמונאים).
- ג. בפני הוועדה עמדו כמה הצעות. את חלקן פרסמו כמה מתושבי היישוב בעיתון "מודיעון" (עיתון פנימי שיצא לאור בשנותיו הראשונות של היישוב), וחלקן הגיעו היישר אל הוועדה וחלקן העלו חברי הוועדה עצמם.
- ד. הוועדה החליטה לשלב בין כמה מן הרעיונות שהועלו בכניה. היישוב חולק לשני איזורים - צפוני ודרומי, שבכל אחד מהם שני גושים - גוש של רחובות ששמותיהם לקוחים מעבודת המקדש וגוש של רחובות ששמותיהם קשורים בנופי הארץ - אילנות והרים שיש להם זיקה למסורת ישראל, תורתו ותולדותיו.
- ה. סיכום עבודת הוועדה נמסר לוועד הממונה במכתב מיום ג' בסיוון תש"ן (27 במאי 1990). ואלה דברי ההסבר לשמות הרחובות:
  - א. שמות מתחום עבודת המקדש - סממני הקטורת: **המור**, **הלבונה**, **נטף**, **הצורי**, **הציפורן** (ברייטא "פיטום הקטורת", כריתות ו ע"א, היא הברייטא שהוכנסה לסדר התפילה).
  - ב. שמות שבעת המינים וארבעת המינים ותנובתם: **התירוש**, **היצהר** (דברים יא, יד [פרשת "והיה אם שמוע"], יד, כג ועוד); **הרימון**, **הזית**, **התאנה**, **הגפן**, **התמר**, **ערבי נחל**, **עץ הדר** (רחוב התמר הועמד בין קבוצת שבעת המינים לקבוצת ארבעת המינים כיוון שהתמר שייך לשתי הקבוצות, כידוע).
  - ג. שבילי המדרגות בחלק זה נושאים שמות ממין האילנות שלידם: **משעול הכרמים** (השווה במדבר כב, כד) חוצה את רחוב **הגפן**, **ומשעול השקמים** חוצה את רחוב **התאנה** (ראה משנה בבא מציעא ט, ט ופירושי ר' עובדיה מברטנורא שם).
  - האזור הדרומי:
    - א. שמות מתחום עבודת המקדש - אבני החושן: **ברקת**, **יהלום**, **תרשיש**, **שוהם**.
    - ב. שמות הרים הנזכרים בתנ"ך ובספרות התלמודית: **התבור**, **הכרמל** (ירמיהו מו, יח); **חרמון** ושמותיו האחרים הנזכרים בתורה (דברים ג, ט וכן שיר

השירים ד, ח ועוד) **שניר ושיאון** (שמות אלו ניתנו לשני הרחובות הקטנים המסתעפים מרח' חרמון); מעלה **גלבע** (שמו"א כח, ד), **ארבל** (ירושלמי שביעית פ"ו ה"ג ועוד, והשווה אבות א, ח), **עצמון** (הר בגליל התחתון, מעוז יהודי בתקופת המרד הגדול ברומאים והוא גם שם מקום בגבול ארץ ישראל מדרום, במדבר לד, ד-ה), **הר נבו** (דברים לד, א ועוד).
ג. רחוב הכניסה ליישוב קיבל את השם **מוריה**, שמו של הר הבית.

הספר: הלא של קלרה
הסופרת: סואזיל אהרון
יש המון ספרים בנושא השואה. יש ספרי מחקר ויש ספרי תיעוד ועוד.

הפעם ספר אחר - פרוזה.

אחרי עשרים ותשעה חודשים באושיץ חוזרת קלרה לבית שבו נשארו שרידים ממשפחתה. הם הסתתרו בתקופת המלחמה והצליחו להסתיר גם את בתה של קלרה. קלרה חוזרת אחרת (מה הפלא?), היא מכוונת בתוך עצמה ואומרת "לא" לעולם החיצון.

מעניין לקרוא.

הספר: כמיהה
הסופרת: יהודית רותם

פרק זמן בתולדות עם ישראל - מ-1831 לידת הברון הירש ועד מאה שנה לאחר מכן.

הסיפור ההיסטורי מלווה בסיפור על רופא יהודי, מצעירותו עד לבגרותו, עם כל תהפוכות העם ברוסיה, אירופה, המושבה בארגנטינה, מושבות הברון בארץ ומות הברון הירש, הברון רוטשילד שמופיע לעזרת החלוצים בארץ ופקידי הברון ודרישותיהם... הדברים ידועים לכולנו, ובכל זאת כדאי לקחת את הספר ליד, לקרוא וליהנות.

קריאה מהנה.

האם הרוע קיים?

במפגש בגרמניה, בהתחלת המאה ה-20, בכנס באוניברסיטה ברלין, פרופסור אחד אתגר את תלמידיו: הפרופסור שאל: האם הקב"ה יצר כל מה שקיים? אחד התלמידים עונה בהחלטיות: כן, הוא ברא הכול. הפרופסור עונה לו: אם הקב"ה ברא כל מה שקיים, אז הקב"ה ברא את הרוע, מכיוון שהרוע קיים! ואם אנחנו אומרים שהתוצאות של מה שאנחנו עושים משקפות את מה שאנחנו, הקב"ה הוא רע!!! הבחור שתק בפני התשובה של הפרופסור, והוא הרגיש בניצחונו לשכנע עוד פעם שהאמונה היא רק מיתוס.

תלמיד אחר הרים את ידו ושאל אם הוא יכול לשאול שאלה, הפרופסור ענה שבוודאי שכן. התלמיד קם ושאל: אדוני הפרופסור, הקור קיים הפרופסור ענה לו: מה השאלה, בטח שהקור קיים, או שעד עכשיו אתה לא הרגשת את הקור? הבחור ענה לו: בעצם, הקור לא קיים. על פי חוקי הפיזיקה מה שאנחנו חושבים שזה קור, זהו העדר חום. כל גוף או אובייקט ניתנים לבדיקה על פי האנרגיה, והחום הוא הגורם המאפשר מסירת אנרגיה. האפס המוחלט זה סימן של היעדרות מוחלטת של חום, כל הגופים נותרים חסרי פעילות, אין להם יכולת להגיב, אבל הקור לא קיים. אנחנו מייצרים את ההגדרה כדי לתאר איך מרגישים מתי שאין לנו חום. ועוד שאלה, ממשך התלמיד: קיים החושך? הפרופסור עונה לו: קיים. אז התלמיד עונה לו בחזרה: החושך גם לא קיים, החושך הוא העדר אור. את האור אנחנו יכולים ללמוד, את החושך לא. עם הפריסמה של "ניקולס" יכולים לפצל את האור הלבן למספר צבעים, באורכי גלים שונים. את החושך, לא! איך יכולים לדעת שמקום מסוים הוא חשוך? רק על פי מדידת כמות האור שקיימת באותו חלל. החושך מוגדר ע"י הבן אדם כדי לתאר מצב של העדר אור.

לבסוף התלמיד שאל את הפרופסור: אדוני, הרוע קיים הפרופסור ענה לו: כפי שאמרתי בהתחלה אנחנו רואים פשעים חמורים, אלימות בכל העולם. אלה הם דברים של רוע. התלמיד ענה לו: הרוע לא קיים, אדוני, או מוטב לומר לא קיים בעד עצמו. הרוע זה פשוט מאד - העדר הטוב....בהתאם למה שנאמר קודם, הרוע היא הגדרה שנתן הבן אדם כדי לתאר היעדרות של הקב"ה. הקב"ה לא יצר את הרוע. הרוע היא תוצאה של היעדרות הקב"ה בלב האדם. זאת אותה התופעה של הקור, מתי שאין לנו חום, או של החושך, מתי שאין לנו אור.

התלמיד קיבל הרבה מחמאות ומחיאיות כפיים ממשתפי הכנס והפרופסור שתק.

מנהל האוניברסיטה התקרב לתלמיד ושאל אותו: מה שמך והוא ענה: אלברט אינשטיין.

תורגם ע"י שרה טאניס

הפרסום שלך יכול להיות פה.

לתושבי חשמונאים

פרסום לכל בית בחינם

פרטים: 9761826

judyfreedman@gmail.com

<p>תרגום מקצועי מעברית לאנגלית. Hebrew to English translation שירות מהיר ודסקרטי יהודית פרידמן 054 482-1559</p>	<p>experienced tutor high school math, physics, computers מורה פרטי מנוסה מתמטיקה פיסיקה מחשבים יוני לויט 054-584-1548</p>	<p>בשרו נדל"ן מינימום עמלה לתושבי הישוב, מקסימום שרות אדיב אמין ומקצועי, קניה/מכירה או השכרה 052-8 62-6410 08 - 9298662</p>
<p>Save the date! June 21st 2007 Crossroads Comedy Night in Hashmonaim Aviva 054-818-146</p>	<p>רעיונות לטיולים כולל אתרים, לינה והפעלות. Tiyulim ideas, including sites, sleeping, fun. חנה Chana 054-459-2083</p>	<p>סטודנטית (24) אחראית ומסורה מעוניינת לשמור על ילדיך reliable student (24) to babysit your kids שרה תנימוב 052-511-9011</p>
<p>Put your 8mm, VHS, other tapes on DVD. העברת וידיאו וסרטים DVD ל ismicro@netvision.net.il 979-1851 Mordechai</p>	<p>Responsible 15 year-old seeking summer job; creative, energetic, mother's helper, tutor. Adina Tabak 052-537-4601</p>	<p>שמן זית זך Pure Olive Oil, produced by ACHIAH, delivered to your home. Taste for yourself! אלעד בניה 052-4021188</p>
<p>סלון בתיה בחשמונאים haircuts, תספורות colors צבע איפור כלות highlights, bridal make-up, wigs 979-1681</p>	<p>Creative Cornicing/ Molding the perfect finish to your rooms - choice of designs Saul 054-8059180</p>	<p>Mature American musmach for Limudei Kodesh studying with youths or men, English/Hebrew 974-0914, 974-3707 (Kiryat Sefer)</p>
<p>Empty walls? קירות ריקים? רוצים ציורים? Want some paintings? Mostly flowers & landscapes, varied media Judy Crown, 976 1925</p>	<p>"Levenson's Pet Pension. נשמו על הכלב שלכם! Pet sitting for your dog of about 25 kilograms or less. 08-976-1438</p>	<p>הפרסום שלך יכול להיות פה. לתושבי חשמונאים בחינם פרסום לכל בית פרטים: 9761826 judyfreedman@gmail.com</p>

מה זה מה כמה?

חני מאיר – מורה למתמטיקה

ימי חודש אדר בבית ספרנו עברו בשמחה, וכדי שאווירת הלימוד תהיה פורימית, יזמו צוות המורות למתמטיקה פעילויות לימוד חווייתיות תחת הכותרת "חשבון סובב עולם". מדי יום עסקו התלמידים בלימוד חווייתי של מושגים חדשים והכרת דמויות מעולם המתמטיקה. הפעילות נפתחה בהצגת מצגת בנושא קסמים ואשליות אופטיות. מצגת זו ריתקה את התלמידים וגרמה סקרנות ורצון ללמוד את הנושא. כל יום הוקדש לנושאים הקשורים למדינה:

ביום **יפן** על הכרת הסודוקו, יצירת אורגמי. ביום **מצרים** הכירו פירמידת משולשים, ספרות מצרים העתיקות, נפת אריסטו סנטנס שהמציא את המספרים הראשונים. ביום **ישראל** עסקו בנושא גימטריות,

הכרת הפילנדרום שטבע ר' אברהם אבן עזרא. ביום **איטליה** הכירו ושיחקו עם הספרות הרומיות, בנו שעון עם ספרות רומיות, למדו על פיבונצ'י, תרומתו למתמטיקה והכירו את סדרות פיבונצ'י. ביום **פרס**, זיהו המספרים המוזכרים במגילה ולמדו את ציר הזמן של התקופה בה התרחש סיפור המגילה. ביום **יוון** נחשפו התלמידים לשני מתמטיקאים: אוקלידס ופיתגורס, וחידושיהם בגיאומטריה.

כדי להוסיף צבע הגיעו התלמידים מידי יום לבושים בצבעי דגל המדינה של אותו יום.

חג העצמאות שמח

מאקדמיה לשון עברית, עדכונים אחרונים לטכנולוגיה

מעתה אל תאמרו **DiskOnKey**, אימרו **הַחֶסֶן נָדָד**;

מעתה אל תאמרו **פּוֹרֵט (Port)**, אימרו **פְּתָחָה**;

מעתה אל תאמרו **דוֹנְגֵל - Dongle**, אימרו **תְּקִיעַ**;

מעתה אל תאמרו **גֵּט, אימרו תְּפִיץ**;

מעתה אל תאמרו **דינגטון**, אימרו **נְעִימוֹן**;

מעתה אל תאמרו **סאגוי**, אימרו **רְכִינֵעַ**

ומעתה אל תאמרו **"יששום"** או **"אפ לי קציה"**, אלא **הַחֶלָה**.

להזכירכם:

תְּקִישׁ, ולא **ג'ל לשיער**.

רְגָשֶׁת, ולא **אלרגיה**.

גַּחְלֵת, ולא **אנטראקס**.

מַצְבֵּעַ, ולא **טוש** (צבע)

תְּצַרֶף, ולא **פאול**.

מַצְלָה - אדם העושה לו מנגל, **"ממנגל"**.

יש לומר **תְּקַלֶּיף**, ולא **פילינג**.

יש לומר **תְּחַפֶּיף**, ולא **שמפו**.

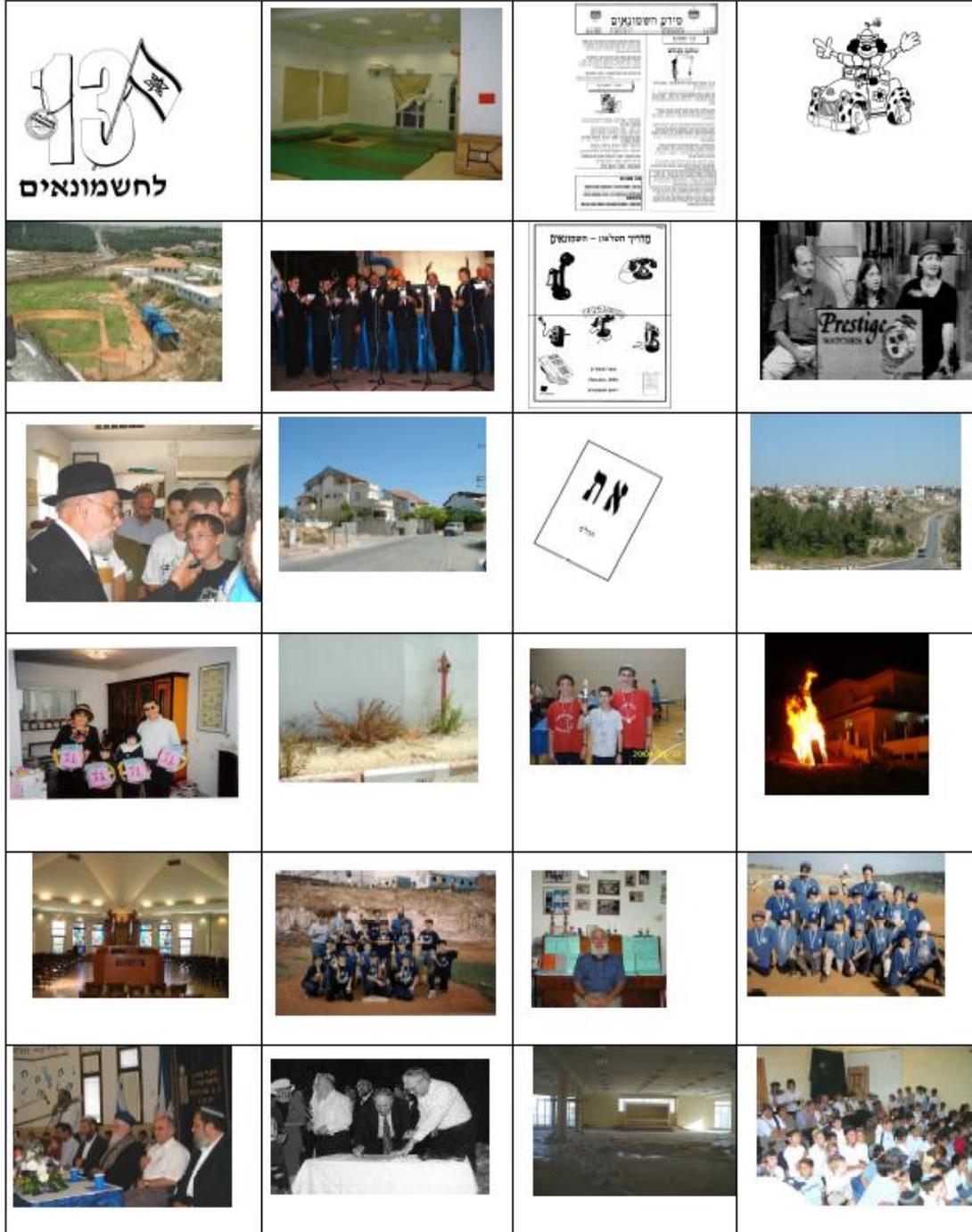
יש לומר **גְּלַגְשֶׁת**, ולא **סקייטבורד**.

יש לומר **אל-ריח**, ולא **דאודורנט**.
וכן יש לומר **צִימְנוֹת**, ולא **אנוקסיה** (ויש להדגיש שבלי ניקוד: **ציימנות**). וכמובן,

מעתה אימרו **מְרֻשָּׁתֶת** ולא **אינטרנט** חלילה.

תחנות מחסוריה של הייום - כמה אתם יכול לאתר ?

**When it comes to money, we don't play around!
Get the best rates at Cheerfully Changed.**

Call our customer service rep at 054-628-5000 or visit us at:

Ramat Beit Shemesh Mercatz RBS A - Nachal Zohar 4

Beit Shemesh Mercatz Sheinfeld - Reuven 99

Modiin Mercatz Sharbat - Emek Hachulah 32

Jerusalem Geula - Malchei Yisrael 31

Beit Yisrael - Chasidel Karlin

Wolfson Towers - 2nd Floor - Diskin 9

 Global Visions Israel

Cheerfully Changed

offers:

- International wire transfers at the best rates
- Free NIS transfers to your local bank account
- Currency exchange and checks cashed at best rates
- American service

Cheerfully
CHANGED

